

SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ SEKÄ ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ, EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ JA MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA VUODELTA 2017

Sivistystoimialan johdon vastuulla on huolehtia siitä, että toimialalla on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva riskienhallinta ja sisäinen valvonta.

Sivistystoimialan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty siltä pohjalta, että toimialan johtamista koskevat säännökset ohjaavat johtamisjärjestelmää, päätöksentekoa ja vastuita. Kullekin toiminnasta vastuussa olevalle taholle sisältyy toiminnan suunnittelu ja arviointi, mikä pitää sisällään myös niihin sisältyvän riskien arvioinnin. Sisäiselle valvonnalle ei ole omaa erillistä organisaatiota. Toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu vuotuisessa riskianalyyysissä sekä sisäisen valvonnan osa-alueiden arvioinnissa tilinpäätöksen yhteydessä.

Sivistystoimiala on arvioinut toimintansa laajuuteen ja rakenteeseen nähden kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Arvioinnissa esille tulleita merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat:

1. Tilariskit

Tilojen sisäilma- ja kosteusongelmat voivat aiheuttaa lapsille, oppilaille, opiskelijoille ja yksiköiden henkilökunnalle terveysongelmia. Epäterveelliseksi todetuista tiloista sekä niissä olevista kalusteista ja välineistä on mahdollisesti luovuttava nopeallakin aikataululla. Varsinkin, jos siirrot koskevat suurempia oppilas- ja henkilöstömääriä, valmiita väistötiloja ei useimmiten ole olemassa. Väistötilojen turvallisuus on myös aina varmistettava.

Nämä riskit ovat osin jo toteutuneet ja riskialttiita kohteita on edelleen lukuisia. Tämä aiheuttaa jatkuvaa väistötilojen tarvetta sekä keskeytymättömän opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämiseksi järjestelyjä, jotka vaikuttavat sekä henkilöstön että oppilaiden ja lasten jokapäiväiseen toimintaan. Jokaisessa tilanteessa väistötilatarve ja – mahdollisuudet on kuitenkin arvioitava erikseen ja tehtävä ratkaisut siltä pohjalta. Kustannusvaikutukset syntyvät väistötilojen järjestämisestä, toiminnan siirtämisestä, mahdollisista lisääntyneistä oppilaiden ja lasten kuljetusjärjestelyistä sekä henkilökunnalle maksettavista korvauksista.

Kokonaisvastuu tilojen kunnosta ja laadusta on edelleen epäselvä.

2. Kriisitilanteet

Oppilaitoksissa ja varhaiskasvatuksessa mahdollisesti tapahtuvien onnettomuuksien ja lasten karkaamisten, oppilaiden tai henkilökunnan itsemurhien ja pommi- ym. väkivaltauhkausten synnyttämät vaaratilanteet sekä fyysiselle että psyykkiselle terveydelle vaaranta-

vat tai keskeyttävät toiminnan ja edellyttävät toimia akuutin tilanteen ratkaisemiseksi sekä pitkäaikaisia toimenpiteitä jälkihoitoon ja toiminnan palauttamiseksi ennalleen.

3. Henkilöstön osaaminen ja jaksaminen

Oppilaiden ja lasten pahoinvoinnin ja levottomuuden sekä erinäisten oppimisvaikeuksien myötä henkilöstön resurssitarve lisääntyy esimerkiksi psykologi-, kuraattori- ja avustavan henkilöstön tarpeina sekä terveyspalvelujen kysynnän kasvuna. Sekä henkisen että fyysisen väkivallan uhka lasten ja oppilaiden ja huoltajien taholta on yleistynyt. Vaikutukset heijastuvat myös henkilöstön jaksamiseen, työtyytyväisyyden heikkenemiseen sekä lisääntyvään koulutustarpeeseen vaativamman työn hoitamiseksi. Lisäksi asiakasmäärien lisääntyminen aiheuttaa jatkuvaa kiireen tuntua ja painetta, jolloin virheet lisääntyvät ja vaikutus työkykyyn ja terveyteen on haitallinen.

4. Varhaiskasvatuspalvelujen tarjonnan turvaaminen

Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä on kasvanut viime vuosina ja kysyntään on pyritty vastaamaan lisäämällä palvelusetelillä toimivien yksityisten palveluntuottajien toimintaa. Mikäli yksityinen palveluntuottaja lopettaa toimintansa, on kaupungin kyettävä tarjoamaan vastaava palvelu joko omana tuotantona tai muun yksityisen palveluntuottajan avulla. Nopealla aikataululla kaupungin omaa tuotantoa laajennettaessa ei aina pystytä vastaamaan tilojen osalta kaikkiin varhaiskasvatukselle asetettuihin haasteisiin. Toimitaan esim. koulun tiloissa, mutta tiloja ei ole muutettu varhaiskasvatuksen tarpeisiin. Tilojen aiheuttamat riskit on huomioitava jatkuvasti.

Aika, paikka ja lausunnon antajan allekirjoitus
